

Flytoget AS
Postboks 19 Sentrum
0101 OSLO

Att.:

Saksbehandler: Kristian Juel Røysland, 22995955
Vår ref.: 25/86-19
Deres ref.:
Dato: 29.04.2025

Tilsynsrapport med vedtak

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har utført et tilsyn med Flytoget AS.

Tilsynet ble gjennomført i Flytogets lokaler. Åpningsmøtet ble avholdt 10. februar 2025, intervjuer i perioden 10. til 12. februar og sluttmøtet 14. februar 2025. Det ble sendt utkast til tilsynsrapport med varsel om vedtak 19. mars 2025, med uttalelsesfrist til 31. mars 2025.

Flytoget AS uttaler i e-post datert 2. april 2025 at de ikke har kommentarer til utkast til tilsynsrapporten og det varslede vedtaket.

Vårt revisjonslag bestod av:

Kristian Juel Røysland, senioringeniør, kjr@sjt.no, tilsynsleder
Katherine Hui, senioringeniør, fagrevisor sikkerhetsstyring
Tom Helsinghof, seniorrådgiver, fagrevisor togfremføring
Bogdan Popa, senioringeniør, fagrevisorer kjøretøy
Geir Martin Jensen, senioringeniør, observatør

Kontaktperson fra virksomheten var: Terje Sandhalla, trafikk sikkerhetssjef.

Temaene for tilsynet var:

- risikovurderinger
- oppfølging av uønskede hendelser
- kjøretøy

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Målet var å avklare om driften av virksomheten er i samsvar med jernbanelovgivningen med vekt på sikkerhetsforskriften¹, CSM SMS² og overvåkingforskriften³.

¹ Forskrift om sikkerhet på jernbanenettet av 8. september 2021 nr. 2740.

Tilsynet var basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

Det var en god og konstruktiv dialog under tilsynet, og tilretteleggingen for gjennomføringen var god. Vårt inntrykk er at det er gode kommunikasjonskanaler internt i virksomheten om sikkerhetsstyring. Videre er vårt inntrykk at virksomheten har personell med høy kompetanse, som er engasjerte i sikkerhetsstyring.

Vi har funnet mulige forbedringer knyttet til vurderinger av kjøring med uvirksom ATC og å dokumentere at dere følger egne krav for å se om rutinene deres anvendes riktig og på en effektiv måte. Videre er det forbedringer knyttet til registreringer i Synergi og bruk av registeret inn mot virksomhetens risikovurderinger.

Tilsynsrapporten inneholder ett vedtak.

Vedtak

Vedtak om dokumentert styring av risiko og hvilke vurderinger som skal legges til grunn før det gis tillatelse til kjøring uten virksam ATC

Flytoget AS må dokumentere styring av risiko og tilhørende vurderinger som skal legges til grunn før det gis tillatelse til kjøring uten virksam ATC der feil på ATC oppstår etter avgang. Denne dokumentasjonen må sendes til oss innen **1. mai 2025**.

Hva regelverket sier

Jernbaneforetaket må dokumentere sikkerhetsstyringssystemet sitt, ifølge CSM SMS, vedlegg I, 4.5.1.

Etter punkt 4.5.1.1 bokstav a, skal det foreligge en beskrivelse av sikkerhetsstyringssystemet som omfatter "angivelse og beskrivelse av prosessene og aktivitetene i forbindelse med jernbanedriftens sikkerhet, herunder sikkerhetsrelaterte oppgaver og tilhørende ansvarsområder".

Blant de "prosessene og aktivitetene" som sikkerhetsstyringssystemet må beskrive er pliktene i CSM SMS, vedlegg I, punkt 5.1.3 bokstavene d og f:

"5.1.3. For å kontrollere risikoen når det er relevant for sikkerheten i forbindelse med driften (se nr. 3.1.1. Risikovurdering), skal det tas hensyn til minst følgende:

d) Togtrafikk eller kjøretøybevegelser under de forskjellige driftsforholdene (under normale forhold, ved driftsforstyrrelser og i nødssituasjoner).

f) Godkjenninger for kjøretøybevegelser"

Hva vi fant under tilsynet

² Forskrift om gjennomføring av forordning (EU) 2018/762 om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer 8. september 2021 nr. 2703.

³ Forskrift om gjennomføring av felles sikkerhetsmetode for overvåking som skal anvendes av jernbaneforetak, infrastrukturforvaltere og enheter med ansvar for vedlikehold 2. juli 2013 nr.853.

Flytoget kunne ikke fremvise hvilke kriterier som skal ligge til grunn før det gis tillatelse til kjøring uten virksom ATC, der feil på ATC oppstår etter avgang. Beslutningsunderlaget er ikke dokumentert.

Merknad: Det gjennomføres en vurdering i form av en samtale mellom fører og operativ leder før tillatelse til å kjøre uten virksom ATC. Dette dokumenteres i driftslogg og Synergi.

Vår vurdering

Regelverket sier at dere må kontrollere risikoen som er relevant for sikkerheten i forbindelse med driften under de forskjellige driftsforhold. Dette innebærer blant annet å identifisere behov for tiltak som må gjennomføres for å oppnå kontroll med risiko. Uvirksom ATC er en driftsforstyrrelse.

Under tilsynet fant vi at dere ikke har etablert konkrete kriterier for vurdering av risiko i forbindelse med fremføring av tog uten virksom ATC. En vurdering av risiko ved kjøring uten virksom ATC vil kunne avdekke behov for ulike risikoreduserende tiltak som må gjennomføres og dokumenteres for å opprettholde sikkerheten ved bortfall av ATC. Flytoget kunne ikke fremvise hvilke vurderinger som gjøres av operativ ledelse før det gis tillatelse til kjøring uten ATC, der feil oppstår etter avgang.

Fører og operativ ledelse har en muntlig dialog før kjøring uten virksom ATC. Registrering av samtaler dokumenteres i driftslogg og Synergi. Samtalenes innhold blir derimot ikke dokumentert. Dette oppfyller ikke CSM SMS' krav til at sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive prosessene og aktivitetene i forbindelse med togfremføring ved driftsforstyrrelser. Dette er et pliktbrudd fra CSM SMS, vedlegg I, punkt 5.1.3 (d) og (f), jf. 4.5.1.1 (a).

Andre forhold

Vi fant følgende funn under tilsynet, og disse bør vurderes av Flytoget AS slik at funnene ikke utvikler seg videre til avvik fra regelverket:

1. Dere registrerer jernbanehendelser i Synergi. Vi har notert følgende forbedringspunkter med tanke på registreringer i Synergi og bruk av registeret inn mot virksomhetens risikovurderinger:

- a. Det fremkom i intervju og i ledelsens gjennomgåelse i 2023 at S-merkede aktiviteter kan overkjøres med inntil 10 prosent, målt i forhold til intervall i Maximo. Det fremkom under intervju at overskridelser av disse 10 prosentene skal registreres som en jernbanehendelse i Synergi. Ikke alle overskridelsene kunne fremvises som registrert i Synergi under intervjuet.

Merknad: Dere informerte om at 10 prosent av alle aktiviteter kan overskrides med inntil 10 prosent.

- b. Der operativt personell kun rapporterer til Bane NOR (trafikkstyrer), og ikke internt til Flytoget (operativ ledelse), er Flytoget avhengig av at Bane NOR melder dette tilbake til Flytoget. Flytoget kan ikke vise til hvordan de sikrer at denne informasjon blir mottatt.

Merknad: Bane NOR markerer i sitt system at Flytoget er involvert i forbindelse med registreringer, og Flytoget vil da motta en e-post med kopi av uønsket hendelse.

- c. Det fremgår ikke tydelig bruk av Synergiregisteret i oppdatering av den overordnede risikovurderingen til Flytoget.

2. I dokumentet trafikksikkerhetsstyring kapittel 11, FTVS-25-251 versjon 47.0, er det angitt:
"Revisjoner skal utføres både internt og hos leverandører. Det skal etableres et rullende revisjonsprogram som omfatter hele sikkerhetsstyringen slik at denne blir revidert innen en treårsperiode." Det går ikke tydelig frem hvordan revisjonsprogrammet sikrer at hele sikkerhetsstyringen blir omfattet av internrevisjoner i en treårsperiode.

Vi har ikke notert andre forhold som vi anser som relevant å rapportere i forbindelse med dette tilsynet. Overstående punkter kan bli gjenstand for nærmere undersøkelser ved et senere tilsyn.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtaket innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

29.04.2025

Øystein Ravik
Avdelingsdirektør, tilsyn

Kristian Juel Røysland
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

I henhold til jernbaneloven § 11 kan vi føre tilsyn og fatte vedtak. Vi varsler om vi vil fatte vedtak etter forvaltningsloven § 16. Vedtak om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i jernbaneloven § 11.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Hvordan kan dere sende dokumentasjon?

Vennligst send deres dokumentasjon ved å benytte skjemaløsningen på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#). Oppgi rapportnummer ved innsending av dokumentasjon.

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk. Vi publiserer ikke våre rapporter fra tilsyn med sikring i henhold til offentleglova, jf. sikringsforskriften, og heller ikke rapporter fra tilsyn med nasjonal beredskap i henhold til offentleglova på våre nettsider.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Vennligst angi tilsynsnummeret når dere kontakter oss.